

XML w bazach danych.

XML a relacyjne bazy danych

- Korzyści:
  - integracja aplikacji, wymiana danych,
  - łatwe transformacje danych,
  - prezentacja danych.
- Problemy:
  - czy i jak przechowywać dokumenty XML w bazie danych?
  - metody dostępu (zadawania zapytań),
  - efektywność.

XML a relacyjne bazy danych

- Przechowywanie XML-a w relacyjnych bazach danych:
  - elementy dokumentu XML jako pola tabeli bazodanowej (dokument „rozłożony na czynniki pierwsze”),
  - dokument XML w całości przechowywany w polu bazy danych.
- Sposoby wspierania XML-a przez systemy zarządzania bazami danych:
  - generowanie XML-a na podstawie zawartości bazy danych,
  - wypełnianie zawartości bazy na podstawie zawartości dokumentu XML,
  - specjalne indeksowanie pól zawierających XML,
  - wbudowane parsery XML i procesory XSLT,
  - integracja z serwerem WWW.

Klasyfikacja wsparcia dla XML-a w bazach danych

- Wg wewnętrznej reprezentacji danych?
  - *XML-enabled* – przechowująca dokumenty w postaci zdekomponowanej,
  - *native XML* – przechowująca dokumenty w „naturalnej” postaci.
- Lepiej wg dostępnych operacji i zastosowania:
  - (relacyjna) baza danych:
    - konfiguracja struktur danych przy pomocy tabel i relacji,
    - umożliwia eksport i import danych w postaci dokumentów XML,
    - struktura dokumentów XML pochodną relacyjnych struktur danych,
    - zastosowanie: integracja, wymiana danych;
  - XML-owa baza danych:
    - przechowuje dokumenty XML,
    - konfiguracja struktur danych przy pomocy DTD/XML Schema,
    - indeksowanie, wyszukiwanie z użyciem XQuery,
    - zastosowanie: przechowywanie i przetwarzanie dokumentów strukturalnych.

XML w Oracle 10g

- Parsery XML dostarczane przez Oracle:
  - pozwalają na wykorzystanie XML-a we własnych aplikacjach korzystających z bazy,
  - dostępne dla PL-SQL-a, Javy i C++.
- XML-SQL Utility:
  - generowanie XML-a bezpośrednio z bazy przy pomocy specjalnych zapytań,
  - wypełnianie bazy na podstawie zawartości dokumentu XML.

Oracle XML-SQL Utility

- Przykład zapytania:

```
SELECT xmlgen.getXML('select * from emp') FROM dual;
```
- Domyślne użycie standardowej struktury, np.

```
<rowset>
  <row id="1">
    <empno>10</empno>
    <name>Scott Tiger</name>
    <title>specialist</title>
  </row>
  ...
</rowset>
```
- Możliwość przededefiniowania elementów.

XML w Oracle 10g (c.d.)

- XML-SQL Servlet:
  - ułatwia budowanie aplikacji internetowych opartych na Oracle'u,
  - umożliwia przesyłanie XML-a z i do bazy za pośrednictwem protokołu HTTP,
  - możliwość korzystania ze skryptów XSQL Pages, np:

```
<xsql:query connection="demo"
  xmlns:xsql="urn:oracle-xsql">
  SELECT * FROM emp
</xsql:query>
```
- XMLType – specjalny typ danych:
  - używany do deklarowania kolumn, tabel, perspektyw, zmiennych,
  - indeksowanie zawartości XML,
  - zapytania XQuery,
  - kontrola poprawności strukturalnej względem XML Schema,
  - przekształcania XSLT.

XMLType w Oracle 10g

- Specjalne operatory:
  - extract,
  - extractValue,
  - existsNode,
  - transform,
  - updateXML,
  - XMLSequence.
- XPath Rewrite – przekształcanie ścieżek XPath w równoważne konstrukcje SQL na wewnętrznej reprezentacji strukturalnej XMLType.

Przykłady

```
SELECT extract(value(X),
  '/PurchaseOrder/LineItems/LineItem/Description')
FROM XMLTABLE X;
```

zwraca:

```
<Description>The Ruling Class</Description>
<Description>Diabolique</Description>
```

```
SELECT extractValue(value(t), '/Description')
FROM XMLTABLE X,
TABLE (xmlsequence(extract(value(X),
  '/PurchaseOrder/LineItems/LineItem/Description'))) t;
```

zwraca:

```
The Ruling Class
Diabolique
```

Źródło: Oracle 9i XML Database Developer's Guide,
www.le.leidenuniv.nl/awcourse/oracle/appdev.920/a96620/toc.htm

XML Schema w Oracle 10g

- Rejestrowanie schematów.
  - automatycznie tworzone tabele dla elementów globalnych.
- Przedefiniowywanie schematów:
  - rejestrowanie nowej wersji schematu,
  - przekształcanie XSLT dostosowujące zastane dokumenty do nowej wersji schematu.
- Adnotowanie schematów:
  - kontrola nazw tabel, obiektów i atrybutów SQL generowanych dla schematu,
  - niestandardowe odwzorowanie typów XML Schema na typy SQL,
  - wskazywanie sposobu dekompozycji kolekcji elementów XML:
    - kolumna CLOB,
    - tablica obiektów w kolumnie LOB,
    - zagnieżdżona tabela (Index Organized Nested Table),
    - osobna tabela XMLType.

Podjęcie alternatywne: Tamino

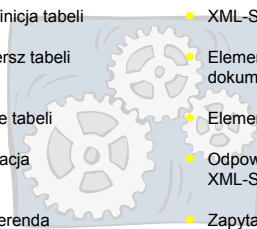
- Transaction Architecture for the Management of Internet Objects.
- Pierwszy serwer „bazodanowy” przechowujący dane w XML-u.
- Komunikacja:
  - za pośrednictwem protokołu HTTP, bezpośrednio przez URL,
  - moduł X-Node, zapewniający integrację z innymi źródłami danych:
    - ODBC, OLE DB,
    - system plików.
- Platforma dla:
  - aplikacji internetowych typu B2C,
  - elektronicznej wymiany dokumentów:
    - nowości: wsparcie dla XML Signature;
  - systemów zarządzania treścią:
    - nowości: wersjonowanie, scalanie, indeksowanie dokumentów nie-XML.

www.softwareag.com/tamino

Baza danych w Tamino

- Definicja tabeli
- Wiersz tabeli
- Pole tabeli
- Relacja
- Kwerenda
- XML-Schema
- Element (z podelementami) w dokumencie XML.
- Element lub atrybut XML
- Odpowiednie atrybuty w XML-Schema
- Zapytanie w języku XQuery

XML a bazy danych – przegląd

Relacyjne bazy danych
ze wsparciem dla XML-a:

- Oracle 8i / 9i / 10g
- Microsoft SQL Server 2000
- DB2, IBM
- Sybase ASE 12.5

XML-owe bazy danych:

- Tamino, Software AG
- TEXTML Server, InxiaSoft
- dbXML (open source)
- eXist (open source)
- Xindice, Apache Software Foundation (open source)

Gdzie szukać dalej

- Bourret, R., *XML and Databases*
📄 www.rpbouret.com/xml/
- Ogrodniczuk, M., *XML w bazie danych*
📄 Software 2.0, 12/2001, Wydawnictwo Software
- *Research note: The demise of the XML database*
📄 www.it-analysis.com/article.php?articleid=11287
- *Oracle XML DB. An Oracle Technical White Paper*
📄 www.oracle.com/technology/tech/xml/xmldb/Current/TWP.pdf
- *Oracle 9i XML Database Developer's Guide*
📄 www.ic.leidenuniv.nl/awcourse/oracle/appdev.920/a96620/toc.htm

Systemy zarządzania treścią Część 1

Statystyka

• **90%** zasobów informacyjnych firm
jest przechowywanych w dokumentach
a nie w bazach danych (Dellste & Touche)

• **92 miliardy** dokumentów
tworzonych co roku (AIM)

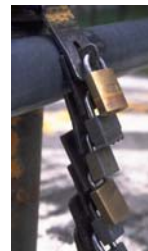
Technologia

- Miejsce:
  - ryłca,
  - dłuta,
  - pióra,
  - maszyny do pisaniazajął komputer.
- Ale czy w istocie wiele się zmieniło?
  - kalka → *copy*
  - gumka → *back-space*

Dostępność

- Większość z istniejących dokumentów, mimo iż dostępnych elektronicznie, jest nadal nieużyteczna.
- Powody:
  - zamknięte i niekompatybilne formaty (n.p. DTP, Ms Word),
  - niedostępne/nieznane miejsce przechowywania,
  - rozproszone, rozbieżne i nieaktualne wersje,
  - nieużywane już aplikacje.

Kiedy przestaje wystarczać system plików

- Zasoby informacyjne:
  - o dużej objętości,
  - o skomplikowanej strukturze i powiązaniach,
  - o dużej wartości,
  - o długim cyklu życia informacji,
  - o dużej częstotliwości aktualizacji informacji.
- Organizacja:
  - wieloosobowe zespoły,
  - wysoka specjalizacja członków zespołu,
  - rozproszenie geograficzne.

Kiedy przestaje wystarczać system plików

- Przykłady:
  - wydawnictwo encyklopedyczne,
  - wydawnictwo prawnicze,
  - wydawca czasopism,
  - koncern przemysłowy, producent zaawansowanych technicznie urządzeń,
  - operator rozległej sieci telekomunikacyjnej, energetycznej, ...,
  - organizacja oparta na wiedzy,
  - administracja państwa.

Rodzaje i odmiany systemów zarządzania dokumentami

- *Web Content Management Systems* – zarządzanie zawartością witryny internetowej.
- *Enterprise Content Management Systems* – zarządzanie dokumentami biznesowymi organizacji.
- System obiegu dokumentów kancelaryjnych.
- System publikacyjny.
- Portal korporacyjny.
- System do pracy grupowej.
- Elektroniczne archiwum.

Budowa typowego systemu zarządzania treścią

- Repozytorium dokumentów.
- Warstwa aplikacji:
  - funkcjonalność biznesowa,
  - system przepływu prac,
  - silnik wyszukiwania,
  - silnik walidujący dokumenty,
  - silniki przekształceń,
  - system publikacyjny.
- Interfejs użytkownika:
  - system nawigacji,
  - system edycyjny.

Użytkownicy i bezpieczeństwo

- Autentykacja i autoryzacja użytkowników.
- Grupy użytkowników.
- Wspólna praca zespołu użytkowników:
  - pobieranie dokumentów do edycji (check-out),
  - zwracanie zmodyfikowanych dokumentów (check-in).
- Uprawnienia:
  - do wykonania poszczególnych operacji,
  - do nawigacji/przeglądania informacji różnego rodzaju:
    - dokumentów, drzew katalogów,
    - metainformacji,
    - linków.
    - ...
  - zależność od stanu przepływu prac.

Repozytorium

- Przechowywanie dokumentów:
  - dowolne typy dokumentów,
  - wersjonowanie,
  - blokowanie dokumentów do edycji,
  - specjalne wsparcie dla SGML-a/XML-a.
- Metainformacje:
  - informacje o dokumentach (np. autorzy, data publikacji, wersja),
  - przechowywane poza dokumentami (w bazie relacyjnej),
  - konfigurowalne w dowolny sposób,
  - metainformacje strukturalne (listy, struktury),
  - synchronizacja metainformacji z zawartością dokumentu,
  - wyszukiwanie w metainformacjach.

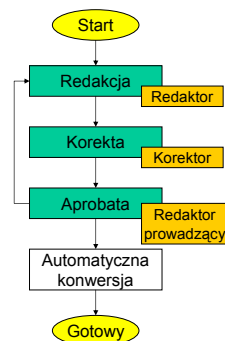
Metainformacje – przykład

```
<zeznanie-sprawcy>
Wypadek dnia <data>
13.01.2001r</data>
o godzinie <godzina>13.13
</godzina> (<dzien-tygodnia>
piątek</dzien-tygodnia>) miał
miejsce nie z mojej winy.
<poszkodowany>Alojzy
M.</poszkodowany> nie miał
żadnego pomysłu w którą
stronę uciekać, więc go
przejechałem.
</zeznanie-sprawcy>
```

Nr protokołu: 1313/2001
Miejsce: Dolowice Górne
Data: 13.01.2001
Czas: 13.13
Rodzaj: potrącenie pieszego
Sprawca: Walenty Pechowy
Sprawę prowadzi: st. asp. Jan Lapówka

Przeływ prac

- Dwa podejścia:
  - tradycyjnie: działania osób „popychają” przepływ prac.
  - elektroniczny przepływ prac: steruje działaniami osób.

Interfejs użytkownika

- Nawigacja w zasobach repozytorium:
  - drzewiasta struktura katalogów,
  - wyświetlanie (wybranych) metainformacji,
  - struktura katalogów może przenosić istotną informację semantyczną o zależnościach między obiektami.
- Edycja dokumentów:
  - SGML/XML: edytor strukturalny,
  - obiekty dowolnego typu: aplikacje przeznaczone do ich edycji.

Import i eksport

- Import:
  - interaktywny: możliwość zaimportowania pojedynczych dokumentów przez użytkowników,
  - masowy:
    - zasilenie systemu zastanymi danymi,
    - konwersje do SGML-a / XML-a.
- Eksport:
  - publikowanie zawartości.

System generyczny

- Konfiguracja:
  - typów dokumentów:
    - SGML/XML: każda DTD definiuje osobny typ,
  - katalogów i ich dopuszczalnej zawartości,
  - metainformacji,
  - typów dowiązań,
  - schematu przepływu prac,
  - uprawnień,
  - ...

System otwarty

- Możliwość implementacji logiki biznesowej na bazie funkcjonalności systemu:
  - operacje wyzwalane przed lub po standardowych operacjach,
  - przeddefiniowanie standardowych operacji,
  - dodawanie nowych funkcjonalności.
- Wymagania:
  - API pozwalające na dostęp do obiektów logiki systemu,
  - rozszerzalny interfejs użytkownika.

Wdrożenie systemu zarządzania dokumentami

- Analiza wymagań:
  - konfrontacja wymagań z podstawową funkcjonalnością systemu,
  - wybór systemu zarządzania dokumentami.
- Projektowanie:
  - projekt konfiguracji (w tym: typy dokumentów, DTD),
  - projekt warstwy logiki biznesowej,
  - projekt implementacji logiki biznesowej w oparciu o logikę systemu.
- Implementacja logiki biznesowej.
- Wdrożenie:
  - instalacja, konfiguracja,
  - integracja z innymi systemami (np. systemem składu),
  - konwersja zastanych danych, zasilenie systemu.
- Szkolenia.
- Pielegnacja, wsparcie.